

Sygn. akt IV Ua 51/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 marca 2019r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie następującym:

Przewodniczący : SSO Jerzy Zalasiński (spr.)

Sędziowie : SO Iwona Pawlukowska

SO Jacek Witkowski

Protokolant : st.sekr.sądowy Marzena Mazurek

po rozpoznaniu w dniu 28 marca 2019 r. w Siedlcach

na rozprawie

sprawy z wniosku E. G. (1)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w S.

o prawo do zasiłku chorobowego

na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S.

od wyroku Sądu Rejonowego w Siedlcach IV Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 10 września 2018r. sygn. akt IV U 171/18

oddala apelację.

Iwona Pawlukowska Jerzy Zalasiński Jacek Witkowski

Sygn. akt: IV Ua 51/18

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 10 września 2018r. Sąd Rejonowy w Siedlcach w punkcie I zmienił decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. z 27 kwietnia 2018r. w ten sposób, że przyznał ubezpieczonemu E. G. (1) prawo do zasiłku chorobowego za okres od 1 marca 2018r. do 19 marca 2018r. i ustalił, że nie ma on obowiązku zwrotu pobranego za powyższy okres zasiłku chorobowego wraz z odsetkami w łącznej kwocie 1 109,53 złotych, a ponadto w punkcie II zmienił decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. z 13 czerwca 2018r. w ten sposób, że przyznał ubezpieczonemu prawo do zasiłku chorobowego za okres od 4 listopada 2017r. do 24 listopada 2017r. oraz od 12 grudnia 2017r. do 8 stycznia 2018r. i ustalił, że nie ma ona obowiązku zwrotu pobranego za te okresy zasiłku chorobowego wraz z odsetkami w łącznej kwocie 2 938 złotych.

Rozstrzygnięcie to było wynikiem następujących ustaleń i wniosków Sądu Rejonowego:

Decyzjami z dnia 27 kwietnia 2018 r. oraz z dnia 13 czerwca 2018 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. odmówił E. G. (1) prawa do zasiłku chorobowego za okresy, w pierwszym przypadku od 1 marca 2018 r. do 19 marca

2018 r., a w drugim przypadku od 4 listopada 2017 r. do 24 listopada 2017 r. i od 12 grudnia 2017 r. do 8 stycznia 2018 r., a także zobowiązał go do zwrotu nienależnie, zdaniem organu rentowego, pobranych z tego tytułu świadczeń wraz z odsetkami. ZUS wskazał, że ubezpieczony w czasie korzystania ze zwolnień lekarskich wykonywał pracę na podstawie umowy zlecenia dla (...) Centrum (...). Pobrane przez niego zasiłki chorobowe, jako nienależnie wypłacone, podlega więc zwrotowi wraz z odsetkami.

W odwołaniach od powyższych decyzji ubezpieczony wniósł o ich zmianę. Wskazał, że nie wykonywał osobiście umowy zlecenia zawartej z (...) Centrum (...), gdyż jej obsługą od września zajmowało się zewnętrzne biuro rachunkowe, któremu przekazał dane do logowania do systemu informatycznego zleceniodawcy.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując argumentację z uzasadnienia zaskarżonej decyzji.

Sprawy z odwołania E. G. (1) od decyzji z dnia 27 kwietnia 2018r. i 13 czerwca 2018r. zostały połączone do wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia pod sygnaturą akt IV U 171/18.

Sąd Rejonowy ustalił, że E. G. (1) od 1 stycznia 2002 r. podlega ubezpieczeniu chorobowemu jako osoba współpracująca z osobą prowadzącą działalność gospodarczą, jego żoną E. G. (2) – (...) E. G. (2) z siedzibą w S.. Jednocześnie od 1 kwietnia 2016 r. do 31 sierpnia 2017 r. ubezpieczony miał zawartą z (...) S.A. w W. umowę zlecenia, w ramach której dla pracowników swojej żony zajmował się prowadzeniem ubezpieczenia grupowego i raz w miesiącu zatwierdzał w systemie informatycznym zleceniodawcy deklarację na temat liczby ubezpieczonych pracowników i wysokości ich składek na ubezpieczenie. Od 1 września 2017 r. obsługę ubezpieczenia grupowego pracowników (...) E. G. (2) z siedzibą w S. prowadzi (...) sp. z o. o. w S., na podstawie zawartej między nimi umowy zlecenia. Na jej podstawie pracownik tej kancelarii co miesiąc, pracując na udostępnionym przez E. G. (1) loginie, dokonuje zatwierdzenia drogą elektroniczną deklaracji pracowników objętych grupowym ubezpieczeniem w (...). Takie czynności pracownik tej kancelarii obsługującej E. G. (2) wykonał 13 listopada 2017 r., 14 grudnia 2017 r. oraz 14 marca 2018 r.

W okresach od 4 listopada 2017 r. do 24 listopada 2017 r., od 12 grudnia 2017 r. do 8 stycznia 2018 r. i od 1 marca 2018 r. do 19 marca 2018 r. E. G. (1) był niezdolny do pracy i korzystał w związku z tym ze zwolnień lekarskich od pracy. Za okresy te został mu wypłacony zasiłek chorobowy w łącznej kwocie 3.953,52 złotych.

W przedstawionym stanie faktycznym Sąd Rejonowy stwierdził, że odwołanie E. G. (1) okazało się uzasadnione i dlatego należało je uwzględnić.

Sąd pierwszej instancji wskazał, że zgodnie z art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (t. j. Dz. U. z 2017 r., poz. 1368) zasiłek chorobowy przysługuje ubezpieczonemu, który stał się niezdolny do pracy z powodu choroby w czasie trwania ubezpieczenia chorobowego. Przysługuje on również osobie, która stała się niezdolna do pracy po ustaniu tytułu ubezpieczenia chorobowego, jeżeli niezdolność do pracy trwała bez przerwy co najmniej 30 dni i powstała nie później niż w ciągu 14 dni od ustania tytułu ubezpieczenia chorobowego (art. 7 pkt 1).

W myśl art. 17 ust. 1 w/w ustawy ubezpieczony wykonujący w okresie orzeczonej niezdolności do pracy pracę zarobkową lub wykorzystujący zwolnienie od pracy w sposób niezgodny z celem tego zwolnienia traci prawo do zasiłku chorobowego za cały okres tego zwolnienia.

Sąd Rejonowy podniósł, iż zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego pracą zarobkową jest każda aktywność ludzka zmierzająca do osiągnięcia zarobku, w tym pozarolnicza działalność gospodarcza, choćby nawet polegająca na czynnościach nieobciążających w istotny sposób organizm pracownika pozostającego na zwolnieniu lekarskim (wyrok SN z 5 kwietnia 2005 r., I UK 370/04, OSNP 2005/21/342).

Sąd Rejonowy uznał, iż w przedmiotowej sprawie nie można w ogóle mówić o wykonywaniu przez ubezpieczonego jakiegokolwiek pracy w spornych okresach zwolnień lekarskich. Z przeprowadzonych w sprawie dowodów niezbiecie

bowiem wynika, że w dniach 13 listopada 2017 r., 14 grudnia 2017 r. oraz 14 marca 2018 r. E. G. (1) nie dokonywał czynności zatwierdzenia w systemie informatycznym (...) Centrum (...) miesięcznego sprawozdania o liczbie pracowników jego żony objętych ubezpieczeniem grupowym i ich składkach na to ubezpieczenie, ale zrobiła to A. W., pracownik zewnętrznego biura (...) sp. z o. o. w S., któremu ubezpieczony przekazał dane dotyczące logowania na jego nazwisko w systemie informatycznym (...). Skoro organ rentowy nie wykazał, aby E. G. (1) wykonywał pracę zarobkową w okresie korzystania ze zwolnień lekarskich, to nie może być mowy o zwrocie przez niego pobranego za te okresy zasiłku chorobowego.

W tym stanie rzeczy Sąd Rejonowy zmienił zaskarżone decyzje przywracając ubezpieczonemu prawo do zasiłku chorobowego w spornych okresach i ustalając, że nie ma on obowiązku jego zwrotu wraz z odsetkami.

Mając powyższe na uwadze, w oparciu o powołane przepisy, a także art. 477¹⁴ § 2 kpc Sąd orzekł, jak w sentencji.

Od powyższego wyroku apelację wniósł Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. zaskarżając go w całości i zarzucając mu:

I. naruszenie przepisów postępowania mające istotny wpływ na wydane orzeczenie, tj. art. 233 § 1 kpc poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów i wyprowadzenie ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego wniosków z niego niewynikających poprzez przyjęcie, że ubezpieczony w okresie zwolnienia lekarskiego nie wykonywał żadnych czynności zmierzających do osiągnięcia zarobku;

II. naruszenie przepisów prawa materialnego, tj.: art.17 ust.1 ustawy z 25 czerwca 1999r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa w zw. z art.84 ust.1 i 2 ustawy z 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych poprzez ich błędną wykładnię i przyjęcie, iż brak jest podstaw do pozbawienia ubezpieczonego prawa do zasiłku chorobowego oraz zobowiązania do jego zwrotu za okres od 1 marca 2018r. do 19 marca 2018r., od 4 listopada 2017r. do 24 listopada 2017r. oraz od 12 grudnia 2017r. do 8 stycznia 2018r.

Wskazując na powyższe organ rentowy wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie odwołania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. podlegała oddaleniu.

Sąd Okręgowy podziela ustalenia faktyczne i ocenę prawną przedstawione przez Sąd Rejonowy w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku. Odnosząc się do zarzutów apelacji podnieść należy, że w żaden sposób nie podważają one prawidłowości rozstrzygnięcia Sądu pierwszej instancji. Sąd Rejonowy dokonał wszechstronnego rozważenia zebranego materiału dowodowego oceniając wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania zgodnie z art. 233 § 1 kpc. Jak wskazuje się w orzecznictwie, dla skuteczności zarzutu naruszenia art. 233 § 1 kpc konieczne jest wskazanie przyczyn dyskwalifikujących postępowanie Sądu, określenie, jakie kryteria oceny naruszył sąd przy ocenie konkretnych dowodów, uznając brak ich wiarygodności i mocy dowodowej lub niesłusznie im je przyznając, względnie stwierdzenie, iż rażąco naruszył zasady logicznego rozumowania oraz doświadczenia życiowego i że uchybienie to mogło mieć wpływ na wynik sprawy (por. wyrok SN z 18 czerwca 2004 r., sygn. akt II CK 369/03, LEX nr 174131). Jeżeli z określonego materiału dowodowego Sąd wyprowadza wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, to ocena sądu nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów (art. 233 § 1 kpc). Tylko w przypadku, gdy brak jest logiki w wiązaniu wniosków z zebranymi dowodami lub gdy wnioskowanie sądu wykracza poza schematy logiki formalnej albo, wbrew zasadom doświadczenia życiowego, nie uwzględnia jednoznacznych praktycznych związków przyczynowo - skutkowych, to przeprowadzona przez Sąd ocena dowodów może być skutecznie podważona (por. wyrok SN z dnia 27 września 2002 r., II KKN 817/00 LEX nr 56906).

Zarzuty apelacyjne nie znajdują usprawiedliwionych podstaw i stanowią jedynie polemikę z prawidłowymi ustaleniami Sądu pierwszej instancji. Sąd Okręgowy nie dopatrył się naruszenia ani przepisów prawa procesowego, tj. art. 233 § 1 kpc, ani też przepisów prawa materialnego wskazanych przez organ rentowy w treści apelacji.

Sąd Rejonowy, w sposób wnikliwy i wyczerpujący przeprowadził postępowanie dowodowe, uwzględniając wnioski dowodowe. Sąd Okręgowy w całości podziela ocenę prawną ustalonego stanu faktycznego dokonaną przez Sąd pierwszej instancji.

Bezsporne jest, iż od 1 września 2017 r. obsługę ubezpieczenia grupowego pracowników (...) E. G. (2) z siedzibą w S. prowadzi (...) sp. z o. o. w S., na podstawie zawartej między nimi umowy zlecenia. Na jej podstawie pracownik tej kancelarii co miesiąc, pracując na udostępnionym przez E. G. (1) loginie, dokonuje zatwierdzenia drogą elektroniczną deklaracji pracowników objętych grupowym ubezpieczeniem w (...). W dniach 13 listopada 2017 r., 14 grudnia 2017 r. oraz 14 marca 2018 r. ubezpieczony nie dokonywał czynności związanych z zatwierdzeniem w systemie informatycznym (...) Centrum (...) miesięcznego sprawozdania o liczbie pracowników jego żony objętych ubezpieczeniem grupowym i ich składkach na to ubezpieczenie, ale zrobiła to A. W., pracownik zewnętrznego biura (...) sp. z o. o. w S.. Okoliczność te potwierdzają zeznania świadków A. W. i E. G. (3) (k.17, 40v akt sprawy).

W ocenie Sądu Okręgowego fakt, że inna osoba logowała się w systemie informatycznym (...) na nazwisko ubezpieczonego i dokonała zatwierdzenia drogą elektroniczną deklaracji pracowników (...) E. G. (2) z siedzibą w S. objętych grupowym ubezpieczeniem (...) nie przesądza automatycznie o zastosowaniu sankcji z art.17 ust.1 ustawy z 25 czerwca 1999r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa.

W tych okolicznościach Sąd Rejonowy prawidłowo stwierdził, że ubezpieczony nie pobrał nienależnie świadczenia z ubezpieczenia społecznego w postaci zasiłku chorobowego. Nie wykazanie przez organ rentowy, iż świadczenie, którego żąda zwrotu, było świadczeniem nienależnie pobranym w rozumieniu art. 84 ust 2 ustawy systemowej wyklucza możliwość żądania jego zwrotu.

W związku z tym na podstawie art. 385 kpc apelacja organu rentowego podlegała oddaleniu.

Iwona Pawlukowska Jerzy Zalański Jacek Witkowski